

Svetnice in svetniki

Mestni svet

Številka: 350-64/2022-3

Datum: 24.02.2023

Zadeva: Odlok o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre - osnutek

1. PRAVNI TEMELJ

Pravne temelje osnutka Odloka o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre (v nadaljevanju: Odlok) predstavljajo:

- 46a., 49. in 55. člena Zakona o ohranjanju narave (Ur.l.RS, št. 96/04 – UPB, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)),
- 13. člen Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 165/21).

2. OCENA STANJA

Mestna občina Kranj izvaja aktivnosti za razglasitev naravnega spomenika v osrednjem območju mesta Kranj v imenu države (dogovor z MOP). Za namen zavarovanja naravne in kulturne dediščine je bila leta 1983 sprejeta pravna podlaga, ki je določila kanjon Kokre za naravni spomenik v manjšem delu, kot ga predlagamo s tem Odlokom. Pravna podlaga je zastarela, naravovarstvena vsebina pa pomešana s kulturno varstvenimi vsebinami. V dokumentu iz leta 1983 ni določenega upravljavca naravnega spomenika državnega pomena, je brez načrta upravljanja in brez posebnega nadzora.

V letu 2021 je Občina že izdelala *OPPN za območje urejanja KR K 4/1, KR K 4/2, KR K 5 IN KR K 6, Kanjon Kokre*, ki že usmerja razvoj kanjona Kokre z vidika prostorskega razvoja in je usklajen s strokovnimi podlagami Zavoda za varstvo narave RS.

Strokovne in grafične podlage Zavoda za varstvo narave RS (ZRSVN) in v l. 2021 izdelan *OPPN* so bile s strani Občine ponovno usklajene in dogovori smiselno upoštevani v Odloku.

3. RAZLOGI IN CILJI ZA SPREJEM ODLOKA

Mestna občina Kranj želi pravno urediti stanje zavarovanega območja kanjon Kokre, saj je zaznana velika potreba po intenzivnejšem urejanju in vzdrževanju primerne infrastrukture kanjona. Tudi zaradi lažjega pridobivanja finančnih sredstev EU je celovito urejanje kanjona v interesu Občine.

Predmet Odloka so predvsem gozdna zemljišča v lasti MOK, države (45%) in zasebnih lastnikov (37%), zato bo potrebno intenzivirati obveščanje javnosti o procesu in nadaljnjih urejanjih v kanjonu.

4. POGLAVITNE REŠITVE

Meščanom in turistom moramo ponuditi kakovostno izkušnjo kanjona s sonaravnim urejanjem in vzdrževanjem primerne infrastrukture ter vsemi elementi trajnostnega razvoja območja.

Dolgoročni namen je varstvo naravnih vrednot sredi mesta, ohranjanje vidne podobe območja, ohranjanje biotske raznovrstnosti ter dolgoročno doseganje ugodnega ohranitvenega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov.

Z odlokom se opiše in določi območje zavarovanja in varstveni cilji, določi se ustanovitelj, varstveni režim, razvojne usmeritve in pravila ravnanja, določi se upravljanje naravnega spomenika. V nadaljevanju odlok ureja obiskovanje, financiranje in nadzor nad spoštovanjem določb odloka in kazenske določbe.

5. FINANČNE IN DRUGE POSLEDICE

MOK se je 2022 odločila, da pristopi k zavarovanju naravne vrednote državnega pomena sama (po dogovoru z državo) in s skrbniško pogodbo poskrbi za upravljanje. Upravljavalec mora izpolnjevati določene pogoje, ki zagotavljajo optimalno realizacijo upravljalvskega načrta, ki je pogoj za upravljanje naravnega spomenika. Financiranje upravljanja je obveznost na strani ustanovitelja – trenutno skrbi za urejanje kanjona Kokre Komunala Kranj.

Naloge varstva narave prevzame država – zanjo ZRSVN v okviru rednih nalog.

Glede odkupa parcel se Občina že pogovarja o možnostih odkupa travnika v kanjonu Kokre v vrednosti cca 200.000€. V nadaljnjih letih je smiselna rezervacija sredstev še nakup še nekaterih gozdnih parcel v kanjonu Kokre, za katere Občina izkazuje potrebo zaradi turističnih/razvojnih interesov.

V nefinančnem smislu Odlok doprinaša k prepoznavanju vrednosti naravnega spomenika v osrčju mesta.

Mestnemu svetu Mestne občine Kranj predlagam v sprejem naslednji

SKLEP:

Sprejme se osnutek Odloka o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre.

Pripravila:

Špela Planinšek

Janez Ziherl

Vodja Urada za okolje in prostor

Matjaž Bekovec
Župan

Prilogi:

- Odlok o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre – osnutek
- Odlok o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre – kartni del

Na podlagi prvega odstavka 46a., 49. in 55. člena Zakona o ohranjanju narave (Ur.l.RS, št. 96/04 – UPB, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP) in 13. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 165/21 – UPB4) je mestni svet Mestne občine Kranj na __. seji, dne _____ sprejel

ODLOK

o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (zavarovanje in varstveni cilji)

(1) Kot naravni spomenik se z namenom ohranitve naravne vrednote državnega pomena zavaruje območje kanjona reke Kokre v obsegu, določenem v četrtem členu tega odloka (v nadaljnjem besedilu: naravni spomenik).

(2) Varstveni cilj naravnega spomenika je varstvo naravnih vrednot, geomorfoloških, geoloških in hidroloških lastnosti in vidne podobe območja, ohranjanje biotske raznovrstnosti ter dolgoročno doseganje ugodnega ohranitvenega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov.

(3) Namen zavarovanja je s pravili ravnanj ter z izvajanjem varstvenih in upravljavskih nalog dosegati varstveni cilj iz prejšnjega odstavka. Namen naravnega spomenika je omogočiti doživljanje narave, trajnostni razvoj območja in obiskovanje naravnega spomenika z minimalnim urejanjem in vzdrževanjem primerne infrastrukture.

(4) Naravni spomenik je prosto dostopen za obiskovalce.

2. člen (vsebina)

Ta odlok določa območje naravnega spomenika, varstveni režim, razvojne usmeritve in pravila ravnanja, način in naloge upravljanja naravnega spomenika, ustanoviteljske pravice in obveznosti, način financiranja ter izvajanje nadzora v območju naravnega spomenika.

3. člen (ustanovitelj)

Ustanovitelj naravnega spomenika je Mestna občina Kranj (v nadaljnjem besedilu: občina).

II. OBMOČJE NARAVNEGA SPOMENIKA

4. člen (opis in določitev območja)

(1) Območje naravnega spomenika se razteza od mostu na Cesti Staneta Žagarja do razgledne točke Pungert. Večji del naravnega spomenika se nahaja pod starim mestnim jedrom Kranja in je geomorfološka posebnost z globoko sotesko v obliki črke U s strmimi konglomeratnimi stenami, skalnimi bloki in spodmoli, ki so posledica geoloških, geomorfoloških in hidroloških procesov.

(2) Na območju naravnega spomenika se nahajata naravni vrednoti državnega pomena Kokra – soteska v Kranju (ID 1245) in Kokra (ID 136 V), ter ekološko pomembno območje Kokra – spodnji tok (ID 27500). V manjšem delu se območja dotika še naravna vrednota lokalnega pomena Gabrovo-hrastov gozd v Hujah pri Kranju (ID 5379).

(3) Zaradi lege kanjona, sestave, oblike in ekspozicije površja, predstavljata reka in obrečni prostor z različnimi habitatnimi tipi območje izjemne biotske pestrosti. Kanjon reke Kokre predstavlja zeleni del mesta Kranj in sodi med gozdove s posebnim namenom.

5. člen

(meja naravnega spomenika in ureditvena situacija)

(1) Meja naravnega spomenika in ureditvena situacija sta določeni na kartah na podlagi katastra nepremičnin in ortofoto posnetka (DOF, 2021) v merilu 1:5000.

(2) Karti iz prvega odstavka tega člena se v izvirniku hranita pri ministrstvu, pristojnem za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Dvojniki se hranijo na Mestni občini Kranj in Upravni enoti Kranj. Karti iz prvega odstavka tega člena se v digitalni obliki hranita na ministrstvu kot del registra zavarovanih območij.

(3) Meja naravnega spomenika in ureditvena situacija iz prvega odstavka tega člena sta prikazani na preglednih kartah, ki sta kot priloga sestavni del tega odloka in se objavita v Atlasu okolja.

III. VARSTVENI REŽIM IN RAZVOJNE USMERITVE

6. člen

(varstveni režim)

Prepovedani so vsi posegi, dejavnosti in ravnanja, ki bi lahko spremenili geomorfološke, geološke, hidrološke in ekološke razmere na območju naravnega spomenika in vplivali na stanje ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ali povzročili spremembo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in ekološko pomembno območje, zlasti pa je prepovedano:

1. gradnja vseh vrst objektov;
2. izvajanje javnih prireditev
3. umeščanje posegov ali dejavnosti, ki bi okrnile bistvene lastnosti kanjona in njegovo vidno podobo;
4. izvajanje gradbenih del, ki bi povzročala vibracije na zavarovanem območju in bi lahko vplivala na geomehanske lastnosti konglomerata ali bi spremenila reliefne značilnosti območja;
5. gradnja novih mostov, brvi ali poti;
6. gradnja novih infrastrukturnih objektov in vodov izven koridorjev obstoječe gospodarske javne infrastrukture;
7. širjenje obstoječih sprehajalnih in rekreativnih poti;
8. postavljanje varoval pred padajočim kamenjem, ki bistveno spreminjajo vidno podobo in prvinskost soteske;
9. javna razsvetljava in okrasna osvetlitev območja;
10. postavljanje oglaševalnih tabel;
11. sečnja posameznih dreves na robu kanjona in sečnja brez pozitivnega mnenja ZRSVN;
12. krčenje gozda;

13. umeščanje gozdnih prometnic;
14. gospodarjenje z gozdom v času razmnoževanja ptic, ki traja od 1. marca do 31. julija;
15. spreminjanje sedanjega vodnega režima in vodnogospodarske ureditve;
16. odvajanje padavinskih, drenažnih in čistih zalednih voda in snega na način, ki pospešuje erodiranje, zamakanje in destabilizacijo konglomeratnih sten;
17. organizirano kopanje izven za to dovoljenih mest, določenih v načrtu upravljanja;
18. spreminjanje naravne zarasti in obvodnega pasu vegetacije;
19. trganje ali izkopavanje rastlinskih vrst, razen invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst;
20. vnašanje tujerodnih rastlinskih ali živalskih vrst;
21. lov, nabiranje, preganjanje ali uničenje živali, njihovih habitatov in struktur (npr. gnezd, skrivališč, ipd);
22. plezanje po konglomeratnih stenah in nameščanje opreme za plezanje;
23. odlaganje vseh vrst odpadkov;
24. izvajanje piknikov in šotorišč izven zato določenega območja v načrtu upravljanja;
25. kurjenje ognja;
26. vožnja s kolesi;
27. vožnja z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila izven občinskih cest;
28. izvajanje množičnih javnih prireditev;
29. postavljanje trajnih sanitarnih enot;
30. puščanje psov brez povodca;
31. ozvočenje ter izvajanje glasne glasbe ali hrupa, ki je večji od predpisanih vrednosti s področja varstva pred hrupom;
32. snemanje filmov, videospotov, fotografij in drugih videoproduktov za javno predvajanje;
33. izvajanje ribiških tekmovanj.

7. člen

(izjeme od varstvenih režimov)

(1) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena je, v skladu z varstvenimi cilji tega odloka in v dogovoru s skrbnikom oziroma izvajalcem pogodbenega varstva, dovoljeno:

1. izvajati ukrepe varstva narave in naravovarstvene naloge za ohranjanje ali izboljšanje stanja zavarovanega območja;
2. izvajanje javnih prireditev na območju vhodov in izhodov iz Kranjskih rogov,
3. izvajati ukrepe, s katerimi se preprečujejo ali zmanjšujejo negativni vplivi na naravni spomenik iz okolice in se kot naravovarstveni pogoji ali usmeritve opredelijo v dovoljenjih, soglasjih, mnenjih ali naravovarstvenih smernicah.
4. odvzeti kamninske vzorce za izobraževalne, znanstveno raziskovalne, razstavne ali tehnične namene – geomehanske analize vzorcev;
5. snemanje filmov, videospotov, fotografij in drugih videoproduktov za javno predvajanje v skladu z varstvenimi cilji,
6. obnoviti obstoječe vodnogospodarske ureditve zaradi škodljivega delovanja voda na vodnih in priobalnih zemljiščih, predvsem na odsekih, kjer bi lahko bili ogroženi vodni objekti, poselitev in gospodarska infrastruktura ali oviran pretok visokih voda;
7. izvajati intervencijska dela v primeru ogrožanja obstoječih, legalno zgrajenih stanovanjskih objektov, gospodarske javne infrastrukture in vodne infrastrukture
8. gospodariti z gozdom, skladno z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom;
9. izvajati kmetijsko dejavnost v tradicionalni intenzivnosti in praksi;
10. izvajati naloge obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda v skladu s sprejetimi načrti oziroma programi izvajanja teh javnih služb in
11. izvajati dejavnosti ribištva, skladno z ribiško gojitvenim načrtom,

(2) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena, je v skladu z varstvenimi cilji tega odloka in ureditveno situacijo, dovoljeno izvajati naslednje dejavnosti ob pozitivnem mnenju organizacije pristojne za ohranjanje narave:

1. taboriti, šotoriti, kuriti in urejati prostore za piknike,
2. izvajati zemeljska dela, zlasti odkopavati ali zasipavati teren, odstranjevati zemljo, rušo ali kamninsko podlago za namene ureditve parkirišč, dostopnih poti, športnih ali otroških igrišč,
3. postavljati objekte in naprave za vadbo ali rekreacijo,
4. postavljati usmerjevalne, informacijske in izobraževalne table z namenom naravoslovne opreme stez in poti,
5. izvajanje drugih javnih prireditev
6. graditi nove objekte in postavljati začasne objekte.

(3) Naravovarstvene naloge iz prve alineje prvega odstavka so aktivnosti in ravnanja, ki so namenjena doseganju varstvenih ciljev tega odloka in so določene v petletnem načrtu upravljanja naravnega spomenika (npr. ohranjanje lastnosti naravnih vrednot, vzdrževanje habitatnih tipov z uravnavanjem zaraslosti vegetacije, vodnih režimov, odzemanje ali odstranjevanje tujerodnih rastlin ali živali).

8. člen

(razvojne usmeritve in pravila ravnanja)

(1) Na območju naravnega spomenika je dopustno ogledovanje in obiskovanje z namenom spoznavanja kanjona, geomorfoloških procesov, živega in neživega sveta ter doživljanja narave.

(2) Vsako ravnanje, poseg in dejavnost v naravnem spomeniku je treba izvajati v obsegu, času in na način ter z uporabo tehničnih pripomočkov in sredstev, ki so v skladu z varstvenimi cilji tega odloka.

(3) Za druge posege in dejavnosti na območju naravnega spomenika, ki lahko bistveno ogrozijo naravni spomenik se v skladu z zaščitnimi ukrepi pridobi geološko-geotehnično poročilo, hidrotehnične pogoje in stabilnostno analizo ter smernice za projektiranje.

(4) Načrti, programi in drugi akti upravljanja, rabe oziroma gospodarjenja z naravnimi dobrinami v naravnem spomeniku morajo biti usklajeni s tem odlokom.

(5) V naravnem spomeniku se obiskovalce usmerja v turistično in rekreativno cono, določeno v ureditveni situaciji.

IV. NALOGE UPRAVLJANJA NARAVNEGA SPOMENIKA

9. člen

(upravljanje naravnega spomenika)

(1) Naravni spomenik nima posebnega upravljavca.

(2) Naloge upravljanja v naravnem spomeniku izvaja občina, ki s skrbnikom oziroma izvajalcem pogodbenega varstva sklene pogodbo za naloge:

- vzpostavljanje in vzdrževanje infrastrukture, s katero se usmerja obiskovalce, preprečuje ali blaži negativne vplive obiskovanja in ogledovanja ter omogoča varnost obiskovalcev in zagotavlja prehodnost urejenih poti;
- nameščanje in vzdrževanje znakov za označevanje naravnega spomenika, s katerimi se označi in predstavi naravni spomenik;
- ozaveščanje javnosti o vrednosti in pomenu naravnega spomenika;
- spremljanje ravnanj, posegov in dejavnosti na območju naravnega spomenika;
- sodelovanje pri pripravi petletnega načrta delovanja in urejanja naravnega spomenika;
- sodelovanje z Mestno občino Kranj in z organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.

(3) Naloge upravljanja naravnega spomenika se izvajajo v skladu s petletnim načrtom upravljanja naravnega spomenika.

(4) Predlog petletnega načrta upravljanja naravnega spomenika pripravi občina in potrdi mestni svet, po predhodni pridobitvi in obravnavi mnenj in predlogov deležnikov prostora ter uskladitvi z ministrstvom in organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.

(5) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave izvaja redne naloge določene v letnem programu dela in jih vnaša v poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto.

10. člen (ukrep varstva)

Za izvajanje nalog iz 2. točke prejšnjega člena občina sklene pogodbo o skrbništvu.

OBISKOVANJE NARAVNEGA SPOMENIKA

11. člen (infrastruktura za interpretacijo v naravnem spomeniku)

Infrastruktura za interpretacijo naravnega spomenika je infrastruktura, ki je namenjena za obiskovanje in ogledovanje geoloških, geomorfoloških pojavov in hidroloških pojavov, botaničnih posebnosti, gozda in krajinskih posebnosti (vedut). Med infrastrukturo za interpretacijo spadata predvidena vstopna informacijska točka ter obstoječe razstavno izobraževalno središče TIC.

12. člen (vodenje obiskovalcev po naravnem spomeniku)

(1) Vodenje obiskovalcev po naravnem spomeniku obsega spremljanje, usmerjanje ter izvajanje programov za obiskovalce in interpretacijo o naravnih pojavih, strukturah in procesih, o naravnih vrednotah, rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih habitatih v naravnem spomeniku ter pomenu varstva naravnega spomenika.

(2) Vodnika zagotovi izvajalec skrbniškega varstva ali, po predhodnem pisnem dogovoru z njim, druga oseba.

(3) Vodenje obiskovalcev po naravnem spomeniku se izvaja proti plačilu. Pridobljena sredstva se nameni za delovanje in urejanje naravnega spomenika.

V. FINANCIRANJE

13. člen (finančni viri)

Finančni viri za upravljanje naravnega spomenika so:

- državni proračun,
- občinski proračun,
- donacije in dotacije,
- prihodki od izvajanja dogodkov ter vodenj v naravnem spomeniku;
- sredstva, pridobljena na podlagi razpisanih projektov,
- drugi viri.

VI. NADZOR

14. člen (inšpekcijski nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo pristojni inšpektorji, občinska redarska služba, medobčinsko redarstvo, naravovarstveni nadzorniki in policija v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

VII. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

15. člen (priprava prvega petletnega načrta delovanja in urejanja naravnega spomenika)

Prvi petletni načrt upravljanja naravnega spomenika mora občina pripraviti v enem letu po uveljavitvi tega odloka.

16. člen (delno prenehanje uporabe)

S sprejetjem novega akta o zavarovanju kanjona reke Kokre se Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Kranj za kulturni in zgodovinski spomenik iz leta 1983 prekliče v 7. členu, natančneje v tabelaričnem delu, ki govori o naravni znamenitosti kanjon reke Kokre. Ostala določila Odloka ostajajo v veljavi (npr. kulturnovarstvene vsebine).

17. člen (uskladitev z občinskim prostorskim aktom)

Občina mora po uveljavitvi tega odloka uskladiti občinske prostorske akte z vsebino tega odloka, ki se nanaša na meje naravnega spomenika, ureditveno situacijo, varstvene režime in razvojne usmeritve.

18. člen (začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Kranj, dne

Župan Mestne občine Kranj